

Received / Makale Geliş Tarihi 27.08.2023
Published / Yayınlanma Tarihi 20.10.2023
Volume / Issue (Cilt/Sayı)-ss/pp 10(100), 2573-2578

Research Article / Araştırma Makalesi
10.5281/zenodo.10028756

Dr. Öğr. Üyesi Kübra Özarlan

<https://orcid.org/0000-0003-4003-6852>

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü, Erzincan / TÜRKİYE

ROR Id: <https://ror.org/02h1e8605>

Küresel Başarının Sırrı: Uluslararası Basında Türk Dizileri

The Secret of Global Success: Turkish TV Series in the International Press

ÖZET

Türk dizileri, son dönemde özellikle 2008’li yıllardan sonra tüm dünyada hem geleneksel hem de yeni iletişim mecralarında milyonlarca seyirciyle buluşmaktadır. Türkiye, dizileriyle dünyanın hemen her ülkesinde reyting rekorları kırmakta ve dizi ihracatında Amerika’dan sonra dünyada ikinci sırada yer almaktadır. Türk dizileri hakkında hem yabancı basında çıkan haberlere hem de yapılan birtakım araştırmalara bakıldığında Türk dizilerinin yabancı seyirci tarafından olağanüstü bir sempatiyle izlendiği açıkça görülmektedir. Yabancı seyircinin, başkaca ülkelerin dizilerinden ziyade Türk dizilerine karşı oluşmuş farklı bir ilgiyle Türk dizileri izliyor olduğu dünyanın her yerinde herkes tarafından rahatlıkla gözlemlenebilir duruma gelmiştir. Türk tarihinde ilk defa Türk yapımı medya içerikleri kitlesel bir düzeyde evrenseli peşinden sürüklemektedir. Bu makalenin amacı Türk dizilerinin bu başarısının ardındaki nedenleri araştırmaktır. Araştırmada, yabancı seyircinin Türk dizilerine neden bu denli büyük bir sempati beslediği yabancı basında Türk dizileri hakkında çıkan haberler içerik analizi yöntemiyle analiz edilerek başarının kökenleri araştırılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre, Türk dizileri en çok işlediği konular ve aktardığı kültür nedeniyle beğenilmekte ve ilgiyle takip edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dizileri, Uluslararası Basın, Yumuşak Güç.

ABSTRACT

Turkish TV series have reached millions of viewers worldwide in recent years, particularly since the 2008s, through both traditional and new communication channels. Turkey, with its TV series, has been breaking rating records in almost every country and ranks second in the world in terms of TV series exports, following only the United States. When examining news articles in the foreign press and various research studies about Turkish TV series, it is evident that Turkish TV series are being watched with extraordinary affection by foreign audiences. The fact that foreign audiences are watching Turkish TV series with a unique interest, rather than the series from other countries, has become easily observable worldwide. For the first time in Turkish history, Turkish-made media content is captivating a universal audience on a mass scale, which has had numerous positive effects such as increasing Turkey's soft power, boosting its tourism potential, contributing to the Turkish economy through various means, and promoting the widespread use of the Turkish language. The purpose of this article is to investigate the reasons behind the success of Turkish TV series. In the research, the roots of this success have been explored by analyzing news articles about Turkish TV series in the foreign press using content analysis methodology. According to the research findings, Turkish TV series are liked and followed primarily because of the themes they address and the culture they convey.

Keywords: Turkish Tv Series, International Media, Soft Power.

1. GİRİŞ

Türk dizileri 2008’li yıllardan sonra yükselen bir ivmeyle tüm dünyaya pazarlanmaya başlamış ve dünyanın hemen her ülkesinde büyük bir ilgiyle takip edilmeye başlanmıştır. Bugün, Türkiye Amerika Birleşik Devletleri’nden sonra dizi ihracatında ikinci sıraya yerleşmiştir. Türk tarihinde ilk defa Türk yapımı kültür ürünleri, evrenseli peşinden sürüklemekte global bir başarı hikayesi yazmaktadır. Medya içeriklerinin birer kültür ürünü olduğu, kültür aktarımı yaptığı unutulmamalıdır. Dünyanın hemen her ülkesinde izlenen, başladığında pek çok ülkede sokakların boşalmasına neden olan Türk dizileri hakkında yabancı basında çıkan haberlere bakıldığında, Türk dizilerinin oldukça yüksek bir sinerji yarattığı, Latin Amerika’dan Balkanlara, Ortadoğu’dan Avrupa’ya, Afrika kıtasından Kuzey Amerika’ya uzanan oldukça geniş bir coğrafyada, milyonlarca seyirciyle buluşan Türk dizilerinin dünya seyircisinde büyük bir heyecan ve coşku yarattığı açıkça görülmektedir. Türk tarihinde ilk kez Türk kültürü bu denli büyük bir sempati ve heyecanla karşılanmaktadır. Bu konuda araştırılması gereken oldukça fazla konu gündeme gelmektedir. Daha önce bu konuyla ilgili olarak yayınlanan ‘Ülke Markalaması Bağlamında Uluslararası Basında Türk Dizileri ve Türkiye İmajı’ adlı çalışmasında (Özarlan, 2020) maka Türk dizilerinin uluslararası basında

nasıl yer aldığı sorusundan hareketle uluslararası basında Türk dizileri hakkında çıkan haberler nitel ve nicel yöntemlerle araştırılmıştır. Araştırmanın sonucunda Türk dizilerinin, örnekleme yer alan haberlerin %76'sında büyük bir ilgi ve beğeniyle izlendiği vurgulanarak haberleştirildiği, %47,6'sında, "büyük ihracat gelirleri elde ettiği" temasıyla haberleştirildiği sonucuna varılmıştır. Anılan araştırmanın sonucunda elde edilen sonuç bir başka araştırmanın sorusu olmuştur: 'Türk dizilerinin büyük bir ilgi ve beğeniyle izlenilmesinin nedeni nedir?' Nitekim bu soru yurtdışında bazı araştırmacıların da üzerine çalıştığı bir soru olmuştur. Örneğin, Yunanistan'da yayınlanan makale çalışmasının başlığı şöyledir: 'Neden Bu Kadar Başarılı? Yunanistan'da Türk Dizisi Seyircisi Üzerine Bir Araştırma.' (Pothou, 2020). Araştırmanın sonucu Türk dizilerinin Yunanistan'da büyük bir ilgi ve beğeniyle takip edilmesinin nedeninin 'kültürel yakınlık' olduğunu ortaya koymuştur. Yalnızca Yunanistan'daki seyirciyi kapsayan bu araştırma bu sorunun araştırıldığı nadir akademik araştırmalardan biridir. Oysa tarihte ilk kez meydana gelen bu durumun, Türk dizilerinin beklenmeyen başarısının hangi nedenlerden kaynaklığı sorusu önemli bir soru olarak karşımızda durmaktadır. Bu nedenle, bu araştırma 'Türk dizilerinin tüm dünyada büyük bir ilgi ve beğeniyle izlenmesinin nedeni nedir?' sorusuna yanıt aramayı amaçlamaktadır.

2. DİZİ SEKTÖRÜ ve TÜRK DİZİLERİNİN YÜKSELİŞİ

Bir iletişim terimi olan 'dizi' kavramı, kitle iletişim araçlarında belli bir öykü üzerine kurulu birbirini izleyen izlencelerdir (Güz, vd., 2002, s.106). Türkiye'de en çok izlenen medya formatı daha önce haber programlarıken son yıllarda diziler en fazla reyting alan tür haline gelmiştir. Türk dizilerinin popülaritesi Türkiye ile sınırlı kalmamış zamanla sınırları aşarak tüm dünyaya yayılmıştır. 2000'li yıllara kadar iç pazara yönelik olarak üretilen diziler 2006'lı yıllardan sonra dış pazara açılmaya başlamıştır. Küreselleşmenin medya sektörünün de dinamiklerini değiştirmesi bu ilerlemenin temel sebebi sayılabilir. Bu süreçte, dizilerin üretiminden çok, tanıtımı pazarlaması ve dağıtımıyla ortaya çıkan distribütör şirketlerin ortaya çıkması ve Türk dizilerinin uluslararası medya fuarlarında tanıtımının ve pazarlamasının yapılmaya başlanması Türk dizilerinin dünyaya açılmasında çok etkili bir faktör olmuştur. Yurtdışında ilgiyle izlenen Türk dizilerinin popülaritesi haber, tartışma programı ve belgesel film gibi unsurlara da konu olmuştur. Türkiye için önemli bir ihracat kalemine dönüşen Türk dizileri Türkiye'ye milyonlarca dolar ihracat geliri kazandırmaktadır. Gümüş dizisinin Ortadoğu'ya ve Bulgaristan'a satılmasıyla birlikte Ortadoğu ve Balkanlar ile başlayan ihracat serüveni, Türk dizi sektörünü dünya dizi sektörüyle yarışır hale getirmiştir. Türkiye'de her yıl 100'ün üzerinde dizi üretilmekte ve her dört diziden üçü 103 ülkeye ihraç edilmektedir (Öztürk & Atik, 2016, s. 68-75).

3. YÖNTEM

Krippendorff (2003, ss.21-33), medya içeriklerinin tanımların ve betimlerin nasıl yapıldığı sorusundan hareketle çözümlenebileceğini belirtmiştir. Weber (1990) de metinlere yönelik içerik analizi gerçekleştirirken tema ve anlam üzerinden çıkarımlar yapmıştır. Betimleyici bir içerik analizi yönteminin kullanıldığı araştırmada medya metinlerini betimlemek ve yorumlamak için kullanılan araştırmanın sorusuna göre uyarlanabilen esnek bir araştırma yöntemi olan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır (White & Marsh, 2006, ss. 22-45). İçerik analizinin ilk aşaması problemi tanımlamaktır; içerikler bu probleme göre analiz edilir. Bu araştırmanın problemi de tarihte ilk kez Türk yapımı medya içeriklerinin evrensel düzeyde bir kitleyi peşinden sürüklediği halde neden bu denli yüksek düzeyde bir ilgi ve beğenin oluştuğuna yönelik bir çalışmanın olmamasıdır. Problem tanımlandıktan sonra, araştırmanın amacına uygun olan işlevsel kategorilerin belirlenmesi içerik analizinin bir sonraki aşamasıdır. Nicel ve nitel olmak üzere iki farklı yöntemin araştırmanın amacına göre tercih edilebileceği (Saray, 2018, s. 190) içerik analizinde metinlerin anlam ve boyutlarına odaklanarak tema ve kalıplar üzerinden ilerleyen nitel içerik analizinin araştırma için en doğru yöntem olduğu düşünülmüştür.

Temel olarak seyircinin bir diziyi büyük bir beğeni ve hayranlıkla izlemesinin farklı nedenleri olabilir. Bunlar genel olarak:

- 1) Dizinin prodüksiyon kalitesinin beğenilmesi,
- 2) Dizinin senaryosunun/konusunun beğenilmesi,
- 3) Aktörlerin beğenilmesi,
- 4) Dizinin içerdiği kültürün beğenilmesi.

İçerik çözümlemesinde büyük metinlerin anahtar özelliklerinin belirlenmesi önemlidir. Örnekleme yer alan haberlerin anahtar özelliklerinin çerçevesi de yukarıdaki temalardan oluşmaktadır. Araştırmanın bir sonraki aşamasında, haber metinlerinin bu kategorilere göre dağılımları niteliksel olarak analiz edilecek ve

buradan nicel bulgular elde edilecektir. Saray (2018, s.190)'ın da belirttiği gibi haber metninin hem kalitatif hem de kantitatif biçimde analizi gerekmektedir. Sıralanan bu maddeler haberlerde aranan anlam/kategori olarak incelenecektir. Araştırmada yabancı basında çıkan haberlerde seyircinin sıralanan bu sekiz nedenden hangisi sebebiyle Türk dizilerini beğendiği sorusunun yanıtı nitel bir yöntemle aranacak ve ortaya çıkan temalardan nicel bir çıkarım yapılmaya çalışılacaktır. Araştırmanın örnekleme, internet ortamında yayınlanan ve İngilizce karşılığıyla 'Turkish Tv Series' ve 'Turkish Soap Opera' kelimelerinin arama motorlarında aratılması tekniğiyle ulaşılan ilk on haber kapsamındadır. Örneklem seçilirken Türkiye'de İngilizce dilinde yayınlanan haberler, ilişkili olmayan sayfalar elenmiş ve bulunan tüm haberler Türkçeye çevrilmiştir.

4. BULGULAR

Arab Media & Society adlı dergide yer alan Buccianti (2010)'nın makalesine göre 30 Ağustos 2008'de, 85 milyon Arap izleyici, Suriye'de dublajlanmış olan Türk dizisi Gümüş'ün finali için TV ekranlarına yapılmıştır. Haberde bu dizinin Türkiye'de fazla ilgi görmeyen Kanal D yapımı bir dizi olduğuna ancak Gümüş'ün medyada bir devrim yarattığına değinilmiştir. Yazar, haberde neden bu dizinin böylesine bir devrim yarattığına ilişkin nedenleri araştıracağını belirtmiştir. Haberde, bir medya biçimi olarak dizilerin belirli bir anlatı formuyla ayırt edilebildiğini, bu özelliklerin entrikalar, dinamik ve karmaşık etkileşimlere sahip karakterler olduğunu, romantik ve cinsel ilişkilerin aynı zamanda aile bağlarının, ele alınan konular arasında merkezi bir yer tuttuğunu, ayrıca, genellikle duygusal ve ahlaki çatışmaları vurgulandığı, Noor adıyla yayınlanan Gümüş dizisinin de bu modeli mükemmel bir şekilde uyguladığı aktarılmıştır. Ancak dizi biçimine Türk dizilerinin farklı bir 'dokunuş' 'Türk dokunuşu' getirdiği ve uzun yıllardır Arap seyircisinin izlediği Meksika dizilerini tahtından indirdiği çünkü Amerikan dizilerinin klasik özelliklerine kültürel bir etki eklediği yazılmıştır. Türk dizilerinin birçok Arap ülkesinden Türkiye'ye turist çekmesinde etkili olduğu, kraliyet ailelerinin dizilerden çok etkilendiği ve seyircilerin Türkçe öğrenmeye başladığına değinilmiştir. Ayrıca, Türk dizilerinin birer Türk hegemonyasına dönüştüğü ve Türkiye'nin yumuşak gücünü artırdığı, Kıvanç Tatlıtuğ'un Arap dünyasında bir stara dönüştüğü, dizinin baş karakteri olan Gümüş'ün hikayesinin evriminde güçlü bir kadına dönüşmesi nedeniyle, gerçek sorunlarından, stresli aile hayatından kaçmak isteyen ortalama Arap kadınlarını etkilediği, evlilik öncesi ilişki gibi konularda Türk dizilerinin seküler değerler barındığı ve bu nedenle de bazı ülkelerde yasaklandığı, Türk dizilerinin Arap dünyasında kültürel bir dönüşüme neden olduğu yazılmıştır. Haber, 'Türk dizilerinin büyük bir ilgiyle izlenmesinin nedeni nedir?' sorusuyla okunduğunda, yöntemde belirlenen temalardan 1) Dizinin prodüksiyon kalitesinin beğenilmesi, 2) Dizinin konusunun beğenilmesi, 3) Aktörlerin beğenilmesi 4) Dizinin içerdiği kültürün beğenilmesi temalarının vurgulandığı açıkça görülmektedir (Buccianti, 2010).

Vogue India dergisinden Mubarak (2020)'in haberine göre Türk dizilerini sınırlarını aştığı ve tüm dünyada bir fenomene dönüştüğü, bunun nedenin de yüksek prodüksiyon kalitesi ve evrensel temalar olduğu aktarılmıştır. Yüksek tempolu suç gerilimlerinden ergenlik dramalarına kadar çok farklı konuların işlendiği yazılmıştır. Haberde Netflix'te yer alan Türk dizilerinin kısaca konuları anlatılmış ve sıralanan dizilerin mutlaka izlenilmesi gerektiğine değinilmiştir. İncelenen haberde araştırılan temalardan birincisinin vurgulandığı açıkça görülmektedir.

Middle East Eye gazetesinden Mandhai ve Aladam (2023)'ün haberine göre 2015'ten beri Türk televizyon yapımcılarının tek bir şeye odaklandığı, onun da Diriliş Ertuğrul kadar müthiş bir etki yapabilecek bir dizi yaratmak olduğu aktarılmıştır. Haberde, Ertuğrul dizisinin Arap dünyasında ve Pakistan'da hatta Müslüman İngilizler arasında bir sansasyon yarattığı, İngiltere'de Ertuğrul temalı restoranların açıldığı ve geleneksel Türk alp şapkasının moda olduğu yazılmıştır. Haberde, TRT'nin yeni dizisi Rumi tanıtılmış, öyküsüne karakterlerine değinilmiş ve Diriliş Ertuğrul kadar başarılı olup olamayacağı konu edinilmiştir. Özellikle, Türkiye dışında çok az kişinin Arap dünyasındaki Ertuğrul dizisinin başarısını tahmin edebileceği yazılmıştır. Yazarlar, 'Eğer Türk televizyon yapımcılarının öğrendiği bir şey varsa o da Müslüman seyircinin tarihsel biyografilere olan açlığıdır' ifadelerini kullanmıştır. Bu ifadelerden, Türk dizilerinin beğenilmesinin nedeni olarak dizilerin konusunun ve içerdiği kültürün öne çıkarıldığı anlaşılmaktadır.

Times of India gazetesinde ('Turkish Drama The Tailor', 2023) yer alan habere göre Hindistan'da 'The Tailor' adıyla yayınlanan dizi seyircilerin kimini övgü kiminden olumsuz geri dönüşler almıştır. Haberde, seyircilerin dizide Türklerin geleneksel ve modern kimliğinin bir karışımını gördüğü aktarılmıştır. Haberde, Türk dizilerinin ilgiyle takip edilmesinin nedeni olarak dizilerin konularının ve aktardığı kültürün ön plana çıkarıldığı görülmektedir.

Television Business International gazetesinden Layton (2023)'un haberin başlığı araştırma sorusu ile aynıdır: 'Türk dizileri sürekli yeni rekorlara nasıl varıyor?'. Haberde Türk dizilerinin uluslararası bir talebi olduğu, Türkiye'nin en hızlı büyüyen ihracatçı olduğu, Türk dizilerinin Netflix'de yer aldığı, Avustralya, Brezilya, Hindistan, Meksika, Suudi Arabistan, İspanya ve Amerika Birleşik Devletleri'nde oldukça popüler olduğu, bu bölgelerdeki başarının da kültürel yakınlıktan kaynaklandığı yazılmıştır. Haber içerik olarak çözümlendiğinde, Türk dizilerinin aktardığı kültürden dolayı ilgiyle beğenildiğine yer verildiği görülmektedir.

Lifestyle Asia gazetesinden Mukherjee (2023)'nin haberine göre Türk dizileri baş döndürücü aktörleri ve senaryosuyla milyonlarca seyirciyi ekrana bağlamaktadır. Haberin devamında mutlaka izlenilmesi gereken Türk dizilerinin bir listesi verilmiş ve bu dizilerin konusu kısaca anlatılmıştır. Haber incelendiğinde, ikinci ve üçüncü kategorinin vurgulandığı görülmektedir.

Bnn Breaking adlı gazetede Laxmi (2023)'nin haberine göre aşk hikayelerinden suç konularına kadar birçok konuyu işleyen Türk dizileri tüm dünyada geniş bir izleyici kitlesi tarafından hayranlıkla izlenmektedir. Türk dizilerinin dünya eğlence sahnesine iz bıraktığı aktarılmıştır. Türk dizilerinin konuları ele alış biçiminin oldukça etkili olduğunun altının çizildiği haberde sosyal ve tartışmalı konuların ilgi çektiğinin altı çizilmiştir. Bu hikaye anlatıcılığı tarzının diğer ülkelerin tarzını da etkilediğinin aktarıldığı haberde Türk aktörlerin de başarısından bahsedilmiştir. Haberde, genel olarak ikinci ve üçüncü temanın öne çıktığı sonucuna varmak mümkündür.

The Telegraph Online gazetesinde yer alan habere göre Türk dizileri Hindistan'ın başını döndürmektedir. Türk dizilerinin Hindistan dahil dünyanın her yerinde popülerlik kazandığının altının çizildiği, küresel izlenme ve uluslararası satışlar sayesinde, Türkiye'nin dizi ihracatında Amerika'dan sonra ikinci konuma geldiği, tarihi destanlar ya da aşk gibi çok çeşitli konuların işlendiği, yeni başlayanların uykusuz geceler ve baş döndürücü günler geçireceğini ve haber sitesinin bundan dolayı sorumluluk almayacağı sarkastik bir üslupla dile getirilmiştir. Türk dizilerinin her bir bölümünün yaklaşık iki saat sürdüğü ancak yeni başlayanların bundan endişelenmemesi gerektiği çünkü bu dizilerin seyirciyi muhteşem hikayeler ve harika oyunculukla bağladığının altı çizilmiştir. Türk dizi izleyicilerinin genelde dizileri altyazılı izlediği ve yaklaşık bir ayda Türkiye'yi ziyaret edecek kadar Türkçe bilir konumuna geldiği, orijinal dilde izlemenin son derece keyifli olduğu, ailenin Türk dizilerinin temelinde yer aldığı, Hint dizilerinin de böyle olduğu ancak Türk dizilerinin Hint dizilerine göre modern olduğunun altı çizilmiştir. Haberde Türk dizilerinin başarısını anlatan temalara bakıldığında, Türk dizilerinin beğenilmesinin ardında yatan neden olarak aktörlerin ve konuların beğenildiğinin altı çizilmiştir. Bu bağlamda, ikinci ve üçüncü temalar öne çıkmaktadır.

Sunstar adlı gazeteden Pardillo (2022)'nin haberine göre Türk dizilerinin başka bir dünyanın başka bir kültürün bakış açısını sunduğu, benzersiz hikayeleri ve yetenekli oyuncularıyla Filipinler gibi dünyanın farklı bölgelerine yayıldığı, bölümlerin süresinin oldukça uzun olduğu, Türk kültürünün aktarılmasıyla dünyada iyice popülerlik kazandığı, Türk dizilerinin en büyük cazibelerinden birinin, belki de en çekici faktörünün, izleyiciyi eğlendirmesi ve duygularına dokunma yeteneği olduğu, dünya genelinde yavaşça yayılarak Amerikan pop kültürüne meydan okuduğu ve beklenenden daha toplumsal olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda bakıldığında, Türk dizilerinin beğeniyle takip edilmesinin ardında yatan neden olarak, Türk kültürünün beğenilmesi, oyuncuların beğenilmesi ve dizilerin konularının beğenilmesi temalarının öne çıktığı görülmektedir.

BNN Network gazetesinden Pillai (2023)'nin haberine göre Muhteşem Yüzyıl dizisi Uganda'da kültürel bir kayma yaratmıştır. Haberde, Uganda'nın anılan diziyi birlikte eğlence tercihlerinde bir dönüşüm yaşadığı ve Ugandalı izleyicileri oldukça etkilediği, dizinin haftada beş kez yayınlandığı ve önemli bir izleyici kitlesi çektiği, Ugandalılar için Batı filmlerine karşı bir alternatif sunduğu, daha önce Batı sinemasından etkilenen Ugandalı gençlerin eğlence tercihlerinde önemli bir değişim yarattığı, Türk dizilerinin yerel kültürü ve değerleri vurguladığı, Ugandalıların Türk dizileri izledikten sonra Türk ürünlerine olan taleplerinin arttığını, bununla birlikte Türk ürünlerinin yüksek sınıf segmentine girdiği ve daha çok yüksek gelir gruplarına hitap ettiği, Türk dizilerinin Ugandalı film yapımcılarına ilham kaynağı olduğu, Türk dizilerinde kullanılan anlatım tekniklerini ve kamera açılarını kendi filmlerine uygulamaya çalıştıklarını, Türk dizilerinin Uganda film endüstrisi için bir öğretmene dönüştüğü aktarılmıştır. Sonuç olarak haberde, Türk dizilerinin başarısının arkasında yatan neden, dizilerin konusu, prodüksiyon kalitesi ve aktardığı kültür olarak öne çıkmaktadır.

Tablo 1. Haberlerin Temaları ve Bu Temaların Vurgulandığı Haberler

Haberlerin temaları	Temanın Vurgulandığı Haberlerin Sayıları
Dizinin prodüksiyon kalitesinin beğenilmesi	2, 10
Dizinin senaryosunun/konusunun beğenilmesi	1,2,3,4,6,7,8,9
Aktörlerin beğenilmesi	1,6,7,8,9
Dizinin içerdiği kültürün beğenilmesi	1,3,6,7,8,9

5. SONUÇ

Araştırma örnekleminde yer alan on haber ‘Türk dizilerinin yurtdışında büyük bir beğeniyle izlenilmesinin nedeni nedir?’ sorusuyla ve önceden belirlenen temalara göre analiz edilmiştir. Bu bağlamda, incelenen haberlerini ikisinde; Türk dizilerine olan büyük ilginin nedeni olarak dizilerin prodüksiyon kalitesinin olduğu, sekizinde; Türk dizilerinin senaryosunun/konusu olduğu, beşinde; aktörlerin olduğu, altısında ise Türk dizilerinin aktardığı kültürün olduğu ortaya çıkmıştır. Türk dizilerinin başarısının ardındaki neden olarak konusunun ve yaydığı kültürün beğenilmesi araştırmanın dikkat çeken sonucu olmuştur. Bu noktada, Türk dizilerinin kültürel diplomasi ve yumuşak güç ekseninden yorumlanması yerinde olacaktır. Politikada, yumuşak gücü meydana getiren kaynağın çoğunlukla bir ülkenin ürettiği kültürden meydana geldiği (Demir, 2012, s.59) bilgisinden hareketle Türk dizilerinin Türkiye’nin yumuşak gücünü artırdığı sonucuna kesinlikle varılabilir. Amerika Birleşik Devletleri’nin ürettiği popüler kültürün dünyada hatırı sayılır derecede bir yumuşak güç yarattığı, Amerika’nın sinema sektörünün de bu yumuşak güç kaynağında oldukça önemli bir bileşen olduğu (Nye, 2004, s.44) bilgisi Amerika’nın dizi ihracatında dünyada birinci sıradaki ülke olduğu bilgisiyle okunduğunda dizi ihracatının yumuşak güç ile olan ilişkisini ortaya koymaktadır. Günümüzde, Türkiye’nin dizi ihracatında ikinci sıraya yükseldiği ve yabancı seyircinin en çok Türk dizilerinin konularını ve yaydığı kültürü beğendiği için büyük bir beğeniyle izlediği sonucundan hareketle, Türkiye’nin büyük bir hızla dünyada yumuşak gücünü artırdığı, dünya kültür ve politika sahnesinde büyük bir başarı elde ettiği sonucuna varılabilir. Türk kültürü yükselen bir hızla tüm dünyada yayılmaktadır ve bu yayılmada Türk dizilerinin etkisi oldukça önemlidir.

KAYNAKÇA

- Buccianti, A. (2010, Mart 30). Turkish soap operas in the Arab world: social liberation or cultural alienation?. *Arab Media & Society*. <https://www.arabmediasociety.com/turkish-soap-operas-in-the-arab-world-social-liberation-or-cultural-alienation/>
- Demir, V. (2012). *Kamu diplomasisi ve yumuşak güç*. Beta Yayınları.
- Güz N., Küçük E., Sarı N., Küçükerdoğan, B., & Zeybek I. (2002). *Etkili iletişim terimleri*. İnkılap Kitabevi.
- Krippendorff, K. (2003). *Content analysis: An introduction to its methodology*. Sage.
- Laxmi, B. (2023, Ekim 9). Turkish television series: a roller coaster of drama, romance, and intrigue. *BNN Network*. <https://bnn.network/arts/turkish-television-series-a-roller-coaster-of-drama-romance-and-intrigue/>
- Layton, M. (2023, Ocak 24). TBI scripted: how Turkish drama is climbing to new heights. *Television Business International*. <https://tbivision.com/2023/01/24/tbi-scripted-how-turkish-drama-is-climbing-to-new-heights/#close-modal>
- Mandhai, S., & Aladam, M. (2023, Temmuz 18). Rumi: why show about the sufi mystic could be Turkish television's next Ertugrul. *Middle East Eye*. <https://www.middleeasteye.net/discover/turkey-rumi-tv-series-ertugrul-success>
- Mubarak, S. (2020, Eylül 8). 12 Turkish dramas on Netflix that need to be on your watchlist this month. *Vogue India*. <https://www.vogue.in/culture-and-living/content/12-gripping-turkish-dramas-on-netflix-that-need-to-be-on-your-watchlist-this-month>
- Mukherjee, K. (2023, Nisan 27). Tired of K-dramas? Check out these 10 romantic Turkish dramas instead. *Lifestyle Asia*. <https://www.lifestyleasia.com/kl/entertainment/movies/romantic-turkish-series-binge-watch-these-swoon-worthy-titles/>
- Nye, J. (2004). *Soft power, the means to success in world politics*. Public Affairs.
- Özarslan, K. (2020). Ülke markalaması bağlamında uluslararası basında Türk dizileri ve Türkiye imajı. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22(1), 215-238. 10.16953/deusosbil.551943

- Öztürk, M. & Atik, A. (2016). Ulusal pazardan küresel pazarlara uzanan süreçte Türk dizilerinin gelişimi. *Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 66-82.
- Pardillo, M. (2022, Ağustos 12). Diving into dizi: The growing appeal of Turkish drama. *Sunstar*. <https://www.sunstar.com.ph/article/1937700/cebu/lifestyle/diving-into-dizi-the-growing-appeal-of-turkish-drama>
- Pillai, G. (2023, Ekim 11). Turkish tv series ‘Magnificent Century’ influences cultural shift in Uganda. *BNN Network*. <https://bnn.network/arts/turkish-tv-series-magnificent-century-influences-cultural-shift-in-uganda/>
- Pothou, E. (2020). Why so successful? an audience research on the Turkish tv series in Greece. *Journal of European Television on History & Culture*, 9(17), 62-78.
- Saray, G. (2018). *Türkiye’de bilim gazeteciliği 1945-2016 arasında yazılı basında yer alan nükleer enerji haberlerinin analizi*. [Doktora tezi], Ankara Üniversitesi.
- The Telegraph Online (2022, Temmuz 2). Turkish TV shows are making us dizzy: here’s why and what to watch for starters. *The Telegraph India*. <https://www.telegraphindia.com/entertainment/turkish-tv-shows-are-making-us-dizzy-heres-why-and-what-to-watch-for-starters/cid/1872840>
- The Times of India (2023, Mayıs 5). Turkish drama The Tailor leaves viewers with mixed reactions some have loved it, while others have hated it. <https://timesofindia.indiatimes.com/web-series/news/english/turkish-drama-the-tailor-leaves-viewers-with-mixed-reactions-some-have-loved-it-while-others-have-hated-it/articleshow/100010842.cms?from=mdr>
- Weber, R. P. (1990). *Basic content analysis*. Sage Publications.
- White, M. & Marsh, E. (2006). Content analysis: A flexible methodology. *Library Trends*, 55(1), 22-45.